

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 4.12.2006
KOM(2006) 724 lõplik

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENTILE

milles käsitletakse üldist lähenemisi Euroopa naabruspoliitika partnerriikide ühenduse ametite tegevuses ja ühenduse programmides osalemise võimaldamisele

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENTILE

milles käsitletakse üldist lähenemisiisi Euroopa naabruspoliitika partnerriikide ühenduse ametite tegevuses ja ühenduse programmides osalemise võimaldamisele

Sissejuhatus:

Euroopa naabruspoliitika tähtis eesmärk on võimalda Euroopa naabruspoliitika partnerriikidel (edaspidi „partnerriigid“) osaleda teatavates ühenduse poliitikavaldkondades ja programmides või tihendada nendega koostööd. Partnerriigid võivad neis poliitikavaldkondades osaleda kahel viisil:

- partnerriigid osalevad teatavate ametite või ühenduse erinevaid poliitikavaldkondi haldavate muude asutuste (näiteks Euroopa Meresõiduohutuse Amet, Euroopa Keskkonnaagentuur, Euroopa Rassismi ja Ksenofobia Järelevalvekeskus, Galileo Järelevalveasutus jt) tegevuses, teevad nendega koostööd või neil on nende juures vaatlejastaatus;
- partnerriigid kaasatakse ühenduse poliitika (näiteks uurimis- ja arendustegevus, tarbijakaitse, infoühiskond, konkurentsivõime ja uuendustegevus jt) rakendamisse. Iga programmi puhul otsustatakse eraldi, kas partnerriikide osalemist rahastavad partnerriigid ise (nagu seda teevad Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigid) või rahastatakse seda ELi eelarvest (kas programmi vahenditega, kui nii on ette nähtud õiguslikus aluses, või Euroopa naabrus- ja partnerlusvahendi (ENPI) vahenditega).

Komisjon on põhjalikult läbi vaadanud asutuste ja programmide võimalused saavutada kõnealustes valdkondades edu. Selle alusel esitatakse käesolevas teatises kaks erinevat lähenemisiisi. Esimeses käsitletakse partnerriikide osalemist ühenduse ametite tegevuses, teises aga osalemist ühenduse programmides.

Iga partnerriigi ametite tegevuses osalemise kord lepitakse kokku iga partnerriigi ja asutuse vahelistel eraldi läbirääkimistel. Selleks et partnerriigid saaksid osaleda ühenduse programmides, kavandatakse teatises kaheetapiline lähenemisiis, mis rajaneb liikmekandidaatidega tehtud koostööst saadud kogemusele ja mille eesmärk on saavutada, et koostöö- või assotsieerimisnõukogudes ei tuleks läbi teha iga riigi osalemise tehnilisi tingimusi käsitlevate otsuste vastuvõtmise vaevalist protsessi. Esmalt taotleb komisjon volitusi pidada läbirääkimisi iga partnerlus- ja koostöölepingu või assotsieerimislepingu täitmist käsitleva üldprotokolli üle, kusjuures esimesena alustatakse läbirääkimisi partnerriikidega, kellel juba on kehtiv naabrus- ja partnerluspoliitika tegevuskava. Ratifitseeritud protokollid moodustavad õigusliku aluse, millele saab rajada palju lihtsama protsessi, mille käigus partnerid võtavad vastu vastastikuse mõistmise memorandumid, milles sätestatakse vastastikust huvi pakkuvates programmides osalemise kord. Tähtsamaid juhtumeid on ka edaspidi võimalik käsitleda ükshaaval.

Komisjon kavatseb esitada soovitused, mille kohaselt tuleks anda volitused sõlmida 2007. aasta kevadel eraldi lisaprotookolid partnerlus- ja koostöölepingutele ning assotsieerimislepingutele.

Taust

12. mai 2004. aasta Euroopa naabruspoliitika strategiadokumendis¹ on sõnastatud poliitiline eesmärk võimaldada 16 partnerriigil (Alžeria, Armeenia, Aserbaidžaan, Valgevene, Egiptus, Gruusia, Liibanon, Liibüa, Iisrael, Jordania, Moldova, Maroko, Süüria, Palestiina omavalitsus, Tuneesia ja Ukraina) osaleda ühenduse programmides. Strategiadokumendi kohaselt oli komisjonil käsil „ülevaate koostamine neist ELi programmidest ja asutustest, milles naaberriikide osalemine võib olla laienenud ELi ja tema naaberriikide huvides.” Selles on selgitatud, et „Euroopa naabruspoliitika põhimõtete kohaselt avatakse ühenduse programmid jätk-järgult vastavalt ühistele huvidele ja kui selleks on vahendeid.” Lisaks väidetakse selles, et „teatavad partnerriigid on ilmutanud huvi osaleda ühenduse koostöö- või otsustamisfoorumites näiteks vaatlejana.” Nõukogu kinnitas kõnealuse strateegia 14. juunil 2004.

Naabrus- ja partnerluspoliitika tegevuskavade suhtes on seni kokku lepitud ja need kehtivad kümnes riigis (Armeenia, Aserbaidžaan, Gruusia, Iisrael, Jordania, Moldova, Maroko, Palestiina omavalitsus, Tuneesia, Ukraina). Egiptuses ja Liibanonis on need tegevuskavad vastuvõtmisel. Neis tegevuskavades on tüüpšonastus, mille kohaselt naabrus- ja partnerluspoliitika raames avatakse uusi partnerlusperspektiive ja „võimaluse korral jätk-järgult avatakse või süvendatakse asjaomaste ühenduse programmide raames toimuvat koostööd.” Ühes Euroopa naabrus- ja partnerluspoliitika tegevuskavas on ka täpsem sõnastus, mille kohaselt Euroopa Ühendus kohustub „vaatama üle kõik ühenduse programmid ja asutused, pidades silmas eesmärki need avada [Euroopa naabrus- ja partnerluspoliitika partneritele].

Konkreetsed programmid ja ametid, mille tegevuses iga partnerriik võiks osaleda, valitakse vastavalt sellele, millised on Euroopa Ühenduse, partnerite ja asjaomaste ametite ühishuvid, ning vastavalt iga programmi, ametit ja riiki käsitlevate läbirääkimiste tulemustele.

Käesolevas teatises esitatakse kokkuvõtlik teave nende ametite ja programmide kohta, milles partnerriigid saavad osaleda. Teatises sõnastatakse üldine lähenemisviis, mis võimaldaks saavutada eespool nimetatud poliitilise eesmärgi.

Põhjendus

Partnerriikide osalemine ühenduse ametite tegevuses ja programmides võimaldab tugevdada Euroopa naabruspoliitikat.

Mõned ametid võivad olla huvitatud partnerriikide oskusteabest, teised ametid aga arvestavad ühenduse üldist huvi, millele vastab ühenduse eesmärk julgustada ja toetada naaberriikides õigus- ja haldusreformi läbiviimist ning institutsioonide väljaarendamist. Õigusaktide lähendamine ühenduse õigustikule, riigi institutsioonide suutlikkuse parandamine ja muud ühenduse ametite tegevuses osalemise eeltingimuste täitmine võib kiirendada majandusvaldkondade reformimist ja ajakohastamist. Need meetmed on sageli ka tõhus vahend, mille kaudu koostööpartnerid võtavad kasutusele ELi norme, standardeid ja head tava ning täidavad õigusaktidest tulenevaid nõudmisi. Seega tuleneb lähenemisviisist automaatselt ka positiivne põhjuslik seos. Partnerite osalemine vastab Euroopa naabrus- ja

¹ Teatis KOM(2004) 373 (lõplik).

partnerluspoliitika eesmärgile laiendada ELi-siseste poliitikavaldkondade mõjuala, et edendada oma naabruses jõukust, stabiilsust ja turvalisust.

Kandidaatriike, potentsiaalseid kandidaatriike ning EMP riike ja Šveitsi on valikuliselt juba lubatud osa võtma mõnest ühenduse programmist, mille õiguslik alus seda võimaldab. Senise kogemuse alusel võib kinnitada, et mitteliikmesriikide osalemise ühenduse programmis avaldab väga soodsat mõju. Poliitika ja õigusloome tasandil on nende riikide osalemise edendanud arengut ja strateegiate ühtlustamist mitmes reformi ja üleminnekuga seotud poliitikavaldkonnas. See on julgustanud partnerriike viima uuele alusele dialoogi erasektoriga ja erasektori kaasamise ning võimaldanud suurendada kolmandate riikide poliitika kujundajate juurdepääsu erivõrgustikele ja viinud neid kurssi ELi otsustamisprotsessi praktiliste külgedega. Osalemise tulemusel on vahel loodud uusi institutsioone, vahel aga tugevdatud olemasolevate institutsioonide haldussuutlikkust ja kindlustatud nende õiguspädevust. See on olnud väga oluline hea tava levitamisel. Partnerriikide osalemise on parandanud ka Euroopa Liidu tuntust kolmandates riikides.

Õiguslikud eeldused

Paljude ametite asutamis- või põhimäääruses on sätestatud, et nende tegevuses võib osaleda kolmas riik.

Paljude ühenduse programme õiguslikus aluses on sätestatud, et nende tegevuses võib osaleda kolmas riik.

Lisaks tuleb sõlmida rahvusvahelisele õigusele vastavad siduvad lepingud, milles sätestatakse partnerriikide osalemise üldtingimused.

Osalemine Euroopa Ühenduse ametites

Esimese samba õigusaktide alusel on Euroopa Ühendus ja Euroopa Liit praeguseks moodustanud 21 täidesaatva ülesandeta ametit, millest igaühel on oma pädevusvaldkond. Veel kolm niisugust ametit on moodustamisel. Suurt osa ametitest rahastatakse ühenduse eelarvest, kuid mõnel neist on oma eelarve. Peale selle rajaneb kolm asutust teise samba õigusaktidel. Nende tegevust kontrollib nõukogu ja nende eelarve moodustub üksnes ELi liikmesriikide osamaksetest. Ka kolmanda samba õigusaktide alusel on moodustatud kolm ametit. Asutusi ja ameteid on kokku kolmkümmend (vt lisa A).

Euroopa Liidu reguleerivat ametit võib määratleda kui seadusandja loodud sõltumatut juriidilist isikut, kelle ülesanne on osaleda teatava valdkonna reguleerimises Euroopa Liidu tasandil ja ühenduse poliitika elluviimises. Oma ülesandeid täites aitab ta parandada eeskirjade kohaldamist kogu ELis.

Paljude ametite põhimäääruses on järgmine standardsäte: „Amet võimaldab oma töös osaleda kolmandatel riikidel, kes on sõlminud Euroopa Ühendusega kokkulepped, mis näevad ette, et põhiõigusakti kohaldamisalasse kuuluvas valdkonnas võtavad need riigid üle ja kohaldavad ühenduse õigust. Nende kokkulepete raames töötatakse välja lepped, millega täpsustatakse eelkõige nende riikide ameti töös osalemise laadi ja viise, sealhulgas sätted, mis käsitlevad osalemist teatud siseorganites, rahalist panust ja personali töölevõtmist.”² Kuid osalemisega ei

² Sama standardsäte on esitatud ka komisjoni ettepanekus Euroopa Liidu reguleerivate ametite raamistiku loomise kohta (25. veebruari 2005. aasta teatis KOM(2005) 59 lõplik, artikkel 24).

kaasne kunagi häialeõigust otsuseid vastuvõtvates organites. Ameti tegevuses osalemise iseenesest ei tähenda selle asutuse ameti liikmeks saamist.

Kuna Euroopa seadusandja loob iga ameti teisese õigusaktiga, milles esitatakse just selle ameti tegevust reguleerivad konkreetsed sätted, on seadusandja kehtestanud kolmandate riikide osalemiseks erinevaid tingimusi sõltuvalt ameti tegevusvaldkonnast (vaata lisa B).

Partnerriikide osalemise poliitika väljatöötamine

Iga partnerriigi konkreetse ameti tegevuses osalemise tingimused saab otsustada, kui on välja selgitatud ja hinnatud ühenduse ja asjaomase partnerriigi huvid. Partnerriigid kaasatakse nende ametite tegevusse, kuhu neid on võimalik kaasata. Seda tuleb teha järk-järgult ja valikuliselt, arvestades osalemise vastastikust kasulikkust ja tegevuses osalemise eeltingimuste täitmist. Eeltingimusena tuleb käsitleda ameti sulandamisvõimet. Komisjon süvendab kontakte kõikide partnerriikidega, et selgitada välja, milliste ühenduse asutuste tegevuses nad suudavad osaleda. Seejuures arvestatakse valdkonna tähtsust iga partnerriigi seisukohast ja tema kavatsust osaleda selle tegevuses pika aja jooksul. Partnerriike julgustatakse kindlaks määrama oma konkreetse huvi ja suutlikkuse osaleda ühenduse ametite töös ning need esitama partnerlus- ja koostöölepingute ning assotsieerimislepingutega loodud organites (st koostöö- ja assotsieerimisnõukogudes, komiteedes ja allkomiteedes) peetava korrapärase dialoogi raames.

Samal ajal kui valmistatakse ette ametlike lepinguid, millega partnerriikidel võimaldatakse osaleda ühenduse asutuste tegevuses, võib välja selgitada ja propageerida ka muid kanaleid, mille kaudu järk-järgult süvendatakse ametite tehnilist koostööd naaberriikidega, et valmistada neid ette võimalikuks osalemiseks ametite tegevuses. Selles peavad vajadust mööda osalema ametite haldusnõukogud.

Ilma et see piiraks tulevaste põhjalikumate nõupidamiste tulemuste rakendamist, on komisjon seisukohal, et ühenduse ametite ja partnerriikide koostöö huvides tuleks esialgu võtta järgmisi meetmeid:

- Selleks et partnerriigid saaksid osaleda Euroopa Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) tegevuses, peab ühendus vastu võtma ja kohaldama õigusakte võrgu ja teabe turvalisuse valdkonnas. Selles valdkonnas on võimalik osaleda kõikidel huvitatud partnerriikidel. Euroopa Lennundusohutusameti (EASA) tegevuses saavad osaleda Euroopas asuvad partnerriigid, kes on ühinenud Chicago konventsiooniga³ ja nõustuvad vastu võtma ja kohaldama valdkonnas kehtivaid ühenduse õigusakte. Kolmandatele riikidele, kellel on Euroopa Ühendusega valdkondlikud lepingud, võib anda EASA erivaatleja staatuse. Mõned kolmandad riigid juba teevad teataval määral EASAg a koostööd, kuna nii need riigid kui ka EASA (alates 2003. aastast) on Ühinendud Lennuametite (JAA) liikmed. Euroopas asuvad partnerriigid, kes ei ole JAA liikmed, ning väljaspool Euroopat asuvad riigid võivad teha EASAg koostööd töökokkulepete kaudu, mis kujutavad endast nende riikide tsiviillennundusameti ja EASA vahelist halduslepingut. Nende kokkulepete alusel on võimalik parandada lennundustoodete kontrollimise menetlust ja soodustada nende sertimist. Märkimisväärse lennundustööstusega partnerriigid võivad sõlmida Euroopa Ühendusega lepingu, millega vastastikku tunnustatakse sertimise tulemusi. See võimaldab neil riikidel teha EASAg kõrgetasemelist õigus- ja halduskoostööd. Kõigil partnerriikidel

³

7. detsembri 1944. aasta rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsioon (Chicago konventsioon).

on võimalik osaleda Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (EMSA) tegevuses ja Euroopas asuvatel partnerriikidel on võimalik osaleda Euroopa Raudteeagentuuri (ERA) tegevuses, kui neil on ühendusega sõlmitud ühenduse õigusaktide vastuvõtmise ja kohaldamise lepingud. Ka partnerriikide osalemine Euroopa Toiduohutusameti tegevuses sõltub ELi toidu- ja loomasöödaohutuse valdkonna õigusaktide vastuvõtmisest ja kohaldamisest.⁴ Euroopa Keskkonnaagentuuris (EEA) – Euroopa ametis, millel pärast Šveitsi liikmeks saamist on juba 32 liiget – uuritakse võimalusi, kuidas teatavad partnerriigid saaksid osaleda Euroopa Majanduspiirkonna tegevuses. See amet tähtsustab koostööd partnerriikidega regionaalkoostöö raames (näiteks UNECE juhitav Euroopa keskkonnaprotsess, keskkonnaalane tegevus Euroopa – Vahemere piirkonna protsessi raames või Musta mere komisjon).

- Partnerriigid ei saa praegu osaleda nende ühenduse ametite tegevuses, kelle ülesanne on aidata ELi liikmesriikidel ellu viia ühendusesisest poliitikat teatavates valdkondades, näiteks Euroopa Kutseõpppe Arenduskeskus (Cedefop), Siseturu Ühtlustamise Amet (OHIM) ja Ühenduse Sordiamet (CPVO).

Teiste ametite, näiteks Euroopa Koolitusfondi (ETF) peaesmärk ongi teha koostööd kolmandate riikidega, sealhulgas partnerriikidega. Kuna partnerriigid on nimetatud ametite loomulikud koostööpartnerid, ei saa nad ametite tegevuses osaleda näiteks vaatlejana.

Mõned ametid alles kavandavad koostööd, milles mõningad kolmandad riigid osaleksid teatavate meetmete puhul välispartnerina. Sellise koostöö täpsemad tingimused otsustab asjaomase ameti haldusnõukogu. Näiteks tundub soovitav ja teostatav partnerriikide valikuline osalemine Euroopa elu- ja tööttingimuste parandamise fondi (Eurofound) erinevates meetmetes, nagu näiteks eksperdikomiteed, seminarid ja uuringud. Kavandada saab ka osalemist Euroopa tööhutuse ja töötervishoiu agentuuri (EU-OSHA) teabevahetusealases tegevuses ja tema riiklikes infovõrkudes. Kui sellised ametid nagu Haiguste Ennetamise ja Törje Euroopa Keskus (ECDC), kes teeb partnerriikidega mitteametlikku koostööd teatavates valdkondades, nagu linnugripp, jõuavad edasi oma tegevuse algusjärgust, saavad ka nemad võimaldada partnerriikidele ulatuslikumat osalemist. Määrus, millega luuakse Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuur (CFCA), võimaldab teha koostööd kolmandate riikidega kalanduskontrolli ja -inspekteerimise valdkonnas.

Seega partnerriikide⁵ olukord ja osalemisvõimalus eri ametite tegevuses on erinev.

Paljudel juhtudel tuleb koostööprogramme alustada jätk-järgult, et partnerriikidel oleks võimalik kohaneda ametite tööga. Eesmärk on teha vajalikud ettevalmistused, mis seisnevad ühenduse õigustiku ülevõtmises ja haldussuutlikkuse tõhustamiseks, kui see on osalemise eeltingimus. Alles seejärel, varustatuna koostööprogrammide käigus kogunenud kogemusega, saaks kaaluda ameti töös osalemise lepingu sõlmimist.

Euroopa Politseihamet (Europol), Euroopa kohtukoostöö üksus (Eurojust) ja Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiridel tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (Frontex) pakuvad partnerriikidele huvitavaid koostöövõimalusi, kuigi partnerriigid ei saa osaleda nende ametite töös. Koostöölepingud on sõlmitud mitme kolmanda riigiga, sealhulgas Vene

⁴ Neid direktiive on toidu- ja loomasööda ohutuse valdkonnas 375, loomatervishoiu valdkonnas 95 ja taimetervise valdkonnas 84. Lisaks reguleeritakse neid valdkondi umbes 400 määruse ning paljude otsuste ja soovitustega.

⁵ Väljendiga „partnerriigid” hõlmab käesolevas teatises ka Palestiina omavalitsust.

Föderatsiooniga. Teiste riikidega, näiteks Ameerika Ühendriikide ja Horvaatiaga, on sõlmitud operatiivtööd käsitlevad lepingud. Partnerriikide valimisel arvestatakse nii Euroopa Liidu välisteguvusega seotud poliitikavaldkondade prioriteetide kui ka operatiivtöö vajadustega seotud prioriteetidega.

Osalemine Euroopa Ühenduse programmis

Komisjonil on mitu ühenduse valdkondlikku programmi (näiteks Aeneas, Tempus, Erasmus Mundus), mille eesmärk on toetada kolmandaid riike, eeskätt partnerriike. Need on välisprogrammid, mida teatises ei käsitleta.

Teatises käsitletakse ainult ühendusesiseseid programme, mis on loodud ELi liikmesriikide hüvanguks ja Euroopa Ühenduse erinevate sisepoliitikavaldkondade toetamiseks. Need programmid on Euroopa Ühenduse meetmete terviklik kogum, mille eesmärk on edendada liikmesriikide aastatepikkust koostööd ühenduse eesmärkide saavutamiseks erinevatel erialadel. Põhimõtteliselt on need mõeldud vaid liikmesriikidele ja neid viiakse ellu vastavalt ELi eelarves selleks ettenähtud eraldistele. Kuid paljudes programmide loomist käsitlevates määrustes on ette nähtud, et kui teatavad tingimused on täidetud, võivad neis osaleda ka kolmandad riigid. Lisaks on mõne valdkonna programmidel ka välismõõde.

Euroopa institutsioonid valmistavad käesoleval ajal ette uusi ühenduse programme, mida rahastatakse vastavalt 2007–2013. aasta finantsraamistikule. Osa neist programmidest on loetletud komisjoni 22. mai 2006. aasta teatises,⁶ milles on toodud otsustamiseks esitatud õigusaktide ettepanekute kogumi kokkuvõte. Kuid käesolevas teatises ei käsitleta õigusaktide ettepanekuid, mille suhtes saavutati poliitiline kokkulepe alles pärast 17. maid 2006. Täielikum pilt on alles kujunemisjärgus, kuna mitme programmiga seotud õigusakte ei ole veel vastu võetud. Seetõttu saab alusaktidest koostada ainult esialgse loetelu (lisa C), mis võib veel muutuda.

Paljudel juhtudel asendavad ühenduse uued programmid käimasolevaid programme, mis lõpevad 2006. aasta lõpul. Käesolevas teatises keskendutakse üksnes programmidele, mida rakendatakse ka pärast käesolevat aastat.

Mitmes alusaktis on sätestatud, et „programmis võivad osaleda kolmandad riigid, kui see on sätestatud lepingus”. Mõne „programmi avamist käitleva sättega” on eraldi sätestatud, et kolmandatel riikidel on õigus osaleda „vastavalt tingimustele, mis on sätestatud lepingutes, millega kehtestatakse nende ühenduse programmis osalemise üldpõhimõtted”.

Kehtivates partnerriikidega sõlmitud partnerlus- ja koostöölepingutes ning assotsieerimislepingutes ei ole sätestatud osalemist ühenduse programmis. Seetõttu paistab olevat vajalik nendele lepingutele lisada Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 300 kohased protokollid, pidades silmas ka asjaomaste ühenduse programmide aluseks olevaid sisemisi õigusakte. Protokollides esitatakse raamlepingud, millega kehtestatakse partnerriikide osalemise üldtingimused. Nende alusel koostatakse omakorda vastastikuse mõistmise memorandumid, milles sõnastatakse igas programmis osalemise tehnilisi, finants- ja haldusküsimusi käsitlevad üksikasjalikud kokkulepped.

⁶ SEK(2006) 665.

Partnerriikide kaasamise järjekindla poliitika väljatöötamine

Partnerriikidel ja ühendusel on erinevates ühenduse programmides osalemiseks erinev huvi ja eesmärk. Poliitikavaldkondade kiiruuringuga tehti kindlaks järgmisi:

- Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (CIP) ja tema ettevõtluse ja uuendustegevuse programm kujutavad endast märgatavat muudatust Euroopa Ühenduse ettevõtluse toetamise valdkonnas. Partnerriikidel on võimalik osaleda vastavalt kahepoolsete lepingute tingimustele.
- Konkreetsete kokkulepete saavutamisel on võimalik osaleda ka tema uues allprogrammis „Arukas energiatehnoloogia- ja sidetehnoloogiapolitiika toetusprogramm”, kohta.
- Sama kehtib ka CIPi kolmanda koostisosaga, info- ja sidetehnoloogiapolitiika toetusprogramm, kohta.
- Euroopas asuvatel partnerriikidel, kes on ratifitseerinud Euroopa Nõukogu piiriülest televisiooni käsitleva konventsiooni, on võimalik osaleda MEDIA 2007 programmis mitme erineva korra alusel. Selles programmis osalemisse üldine eeltingimus on nende riikide meedia- ja audiovisuaalvaldkonna õigusaktide kokkusobivus ühendus õigustikuga, sealhulgas selle välismõõtmega (näiteks UNESCO kultuurilise mitmekesisuse konventsiooni ratifitseerimine). Sõltumata osalemisviisist tuleb osaleva riigiga kokku leppida täiendavad assigneeringud ja konkreetne kord ning osaleva riigi osamakse suurus.
- Transpordiprogrammis „Marco Polo” on naaberriikidel võimalik osaleda iga riigiga eraldi kokkulepidud korras, kui saadakse täiendavaid assigneeringuid.
- Soovitakse võimalikult paljude partnerriikide osalemist programmis SESAR, mis on programmi „Ühtne Euroopa Taevas” tehnoloogiat hõlmav osa. Kolmandatel riikidel, kes on alla kirjutanud horisontaalsele õhutranspordilepingule (sellele on juba alla kirjutanud Aserbaidžaan, Gruusia, Liibanon, Maroko, Moldova ja Ukraina), on õigus saada SESARI ühisettevõtte liikmeiks.
- Kolmandatel riikidel, eeskätt partnerriikide kavatsetakse võimaldada osaleda 2007.–2013. aasta rahvatervishoiuprogrammis.
- Sama kehtib ka 2007.–2013. aasta tarbijakaitsepolitiika programmi kohta. Partnerriikide osalemise sisu tuleb määratleda vastavalt sellele, kuidas neil edeneb valdkonna õigusaktide ühtlustamine ühenduse õigustikuga.
- Vastavalt komisjoni ettepanekutele programmide „Toll 2013” ja „Fiscalis 2013” kohta võivad neis osaleda partnerriigid, kes on oma õigusaktid ja haldamise meetodid juba piisavalt ühtlustanud ühenduse õigusaktide ja haldamisviisidega. Osalemise tingimused määratatakse kindlaks raamlepinguga.
- Kohe kui ühenduse eelarves nähakse ette vajalikud assigneeringud, kavatsetakse võimaldada osaleda programmi „Pericles” (ühenduse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest) tegevuses mitteliikmesriikidel vastavalt viimastega kokkulepitavatele tingimustele ja korrale.

- Programmiga „Programm üleeuroopaliste koostalitusvõimeliste e-valitsusteenuste pakkumise kohta riiklikele haldusorganitele, ettevõtetele ja kodanikele” (IDABC) kavandatakse otsuse 2004/387/EÜ artikli 14 lõike 2 alusel, ilma et see piiraks otsuse teiste sätete kohaldamist, teha rahvusvahelist koostööd kolmandate riikidega, sealhulgas partnerriikidega, kes soovivad programmiga liituda. Programm ei kata osalemisega seotud kulusid.

Lisaks rangelt ühendusesisestele programmidele, millest partnerriikidel on võimalik osa võtta pärast eeltingimuste tätmist, on ühendusel ka programme, mis eeldavadki partnerriikide osalemist. Nad pakuvad partnerriikide üksikisikutele ja asutustele osalemisvõimalust, ilma et osalemise üldtingimusi oleks vaja sätestada assotsieerimis- ja partnerluslepingute või koostöölepingute alusel sõlmitavates raamlepingutes.

- Teadustegevuse seitsmendas raamprogrammis on juba ette nähtud võimalus rahastada partnerriikide organisatsioone.
- Elukestva õppe programmi raames nähakse ette võimalus rahastada partnerluses, projektides ja võrgumeetmetes osalevatest kolmandatest riikidest pärit partnereid kuni 1% ulatuses eelarvest.
- Kolmandatel riikidel (näiteks partnerriikidel), kes on Euroopa Ühendusega sõlminud assotsieerimis- või koostöölepingu, milles on kultuurialaseid sätteid, on võimalik teha koostööd programmiga „Kultuur” (kuid mitte selles osaleda), millega edendatakse loovkunstnike, kultuurivaldkonnas osalejate ja kultuuriinstitutsioonide kultuurialast koostööd. Koostöö on võimalik vastavalt konkreetsele korrale, kui eraldatakse täiendavaid assigneeringuid.
- Programmiga „Aktiivsed noored“ (2007–2013) on nähtud ette teha koostööd kolmandate riikidega (nn partnerriikidega), kes on Euroopa Ühendusega sõlminud noorsooküsimusi käsitleva lepingu. Seega partnerriikidest pärit osalejatega on võimalik teha koostööd suurema osa programmi toetatavate tegevusvaldkondade raames.
- Programmi „Herakles II“ raames on võimalik teha ühenduse finantshuvide kaitse eesmärki täitvaid kulutusi, mis on seotud Euroopa naabrus- ja partnerluspoliitikaga hõlmatud riikide osalemisega.
- Põhiõiguste ja õigusasjade raamprogrammist rahastatavate mitmesuguste õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonna projektidega võivad assotsieeruda kolmandad riigid, näiteks partnerriigid, kui nende osalemine on kooskõlas nende eesmärkidega. Kolmandatel riikidel on võimalik osaleda ka raamprogrammi „Turvalisus ja vabaduste kaitse“ üksikprojektides.
- Euroopa Regionaalarengu Fondil (ERF) on piiri- ja riigiülese ning piirkondadevahelise koostöö raames võimalik rahastada teatavate meetmete võtmist väljaspool Euroopa Ühenduse territooriumi.

Leidub ka ühenduse programme, milles partneritel pole kohane osaleda, näiteks programm „Kodanikud Euroopale“, millega edendatakse Euroopa kodanikutunnet. Partnerriigid ei saa mingil viisil osaleda sellistes programmides nagu „e-Content Plus“, „Safer Internet Plus“ ning „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine“. Nad ei saa osaleda ka ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmis „Progress“, mille eesmärk on aidata kaasa

sotsiaalmeetmete kavas sõnastatud Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaaleesmärkide saavutamisele.

Metoodika

Osalemistingimused on partnerriikidele ühenduse erinevate ametite ja programmide puhul erinevad.

Partnerriikide osalemise ametite töös eeldab iga üksikjuhtumi puhul kahepoolsete lepingute sõlmimist asjaomase partnerriigi ja ameti vahel. Nimetatud lepingud peavad hõlmama järgmisi valdkondi: õiguslike ja halduslike eeltingimuste täitmine (täielik vastavus asjakohasele õigustikule), ametite ametlike privileegide ja immuniteedi tagamine nende lähetustel partnerriikidesse, tööload ja sotsiaaltagatised ning muud ametites töötavate partnerriikide kodanike staatusega seotud küsimused, asjaomaste ametitega seotud suveräänsete õiguste delegerimine, ametite õigus kohaldada suhetes partnerriikidega ühenduse õigust ning finantskontrolliga seotud sätted.

Seoses ühenduse programmidega soovitab komisjon järgida suhetes kandidaat- ja potentsiaalsete kandidaatriikidega⁷ *mutatis mutandis* juba kohaldatavat praktikat (s.t alates 2002. aastast kohaldatavaid raamprogramme). Nimetatud praktika hõlmab kahte etappi.

Programmide õiguslikus aluses nõutakse tavaliselt, et kolmandate riikide osalemisele seatavad tingimused sätestatakse ühenduse ja asjaomase riigi vahelises lepingus. On vaid kolm partnerriiki, kellega ei ole sõlmitud kehtivat partnerlus- ja koostöölepingut või assotsieerimislepingut (partnerlus- ja koostööleping Valgevenega on praegu külmutatud, assotsieerimisleping Süüriaga on veel alla kirjutamata ning läbirääkimisi assotsieerimislepingu sõlmimiseks Liibüaga ei ole veel alustatud), kuid üheski kehtivas lepingus ei ole käsitletava teemaga seotud sätteid. Selleks tuleks kõikide partnerriikidega sõlmida raamlepingut käitlev lisaprotokoll,⁸ milles sätestatakse osalemise üldtingimused, et võimaldada neil osaleda programmis, mille õigusliku alusega nähakse ette programme avamine partnerriikidele (vt lisa C).

Eelkõige tuleks alustada läbirääkimisi asjakohaste protokollide sõlmimiseks nende partnerriikidega, kellega on juba sõlmitud naabruspoliitika tegevuskavad. Kuna assotsieerimisleping Alžeriaga jõustus 2005. aasta septembris, võiks protokolli sõlmida ka Alžeriaga. See võimaldaks alustada pärast naabruspoliitika tegevuskava sõlmimist läbirääkimisi vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks nimetatud riigiga.

Protokollides oleks võimalik sätestada, et üksikasjalikumad osalemistingimused määratatakse kindlaks iga programmi kohta sõlmitavas vastastikuse mõistmise memorandumis, võttes arvesse mõlema poole osalemisega seotud konkreetseid huve. Nendes memorandumites sätestatakse ka osalemistingimused, eriti haldussuutlikkus, nõutav finantsosalus, programmi juhtimises osalemise mehanismid ning finantskontrolli tingimused.

⁷ Komisjoni 3. detsembri 2003. aasta teatis nõukogule ja Euroopa Parlamentile ettevalmistustele kohta Lääne-Balkani riikide osalemiseks ühenduse programmis ja ühenduse ametite tegevuses, KOM (2003) 748 (lõplik).

⁸ Näited teatavate Balkani riikidega sõlmitud raamlepingute ning stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingute protokollide kohta on avaldatud ELTs L 192, 22.6.2005.

Nn raamlähenemise eelis on, et iga partnerriigiga tuleb ratifitseerida vaid üks raamlepingut käsitev protokoll, mis võimaldab seejärel sõlmida programmile vastava vastastikuse mõistmise memorandumi. Kirjeldatud metoodika võimaldab komisjonil, kes tegutseb ühenduse nimel, sõlmida või hiljem muuta iga üksiku partnerriigi teatavas programmis osalemise tehnilisi ja haldustingimusi, ilma et koostöö- ja assotsieerumisnõukogu peaks nendesse tehniliksesse üksikasjadesse sekkuma. Üldine lähenemisviis ei takista prioriteetsete juhtumite puhul, kus huvid on selgelt määratletud, pädevatel ametitel võta vastu üksikotsuseid, et võimaldada teatalval partnerriigil konkreetses programmis osaleda, näiteks juhul, kui raamlepingut käsitlevat protokolli ei ole sõlmitud.

Komisjoni ja partnerriigi vaheliste vastastikuse mõistmise memorandumite aluseks on standardformaat, mis loodi juba kandidaat- ja potentsiaalsete kandidaatriikidega vastastikuse mõistmise memorandumite sõlmimiseks. Selliste programmide puhul, mida komisjoni nimel haldab täitevamet (näiteks konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm, programmid „Marco Polo”, „Arukas energiatektika”, „Rahvatervis” ja „Media” ning teadusuuringute seitsmes raamprogramm), tuleks asjaomased ametid täiel määral läbirääkimistesse kaasata.

Finantsosalus ja ühenduse abi

Partnerriigid, kes soovivad osaleda ühenduse ametite töös ja ühenduse programmides, peavad osalema ka nende rahastamises. Kuna partnerriikide finantsosaluse arvutamisel tuleb aluseks võtta iga ameti ja programmi eripära, ei ole finantsosalust võimalik eelnevalt kindlaks määrata. Finantsosaluse tingimused on erinevad ning sõltuvad ametist ja programmist. Mõnel juhul lähtutakse SKT-1 põhinevast valemist, teistel juhtudel sõltub finantsosalus ameti ülesannetest või programmi ulatusest. Finantsosalust võivad mõjutada partnerriigi iseärasused. Üldiselt lähtutakse partnerriikide oodatava finantsosaluse määramisel kandidaatriikidega saadud kogemusest.

Nagu eespool selgitatud, ei ole ühendusesisestes programmides ette nähtud kolmandate riikidega tehtava koostöö rahalist toetamist.

Nagu ühenduse programmide puhul, nii on ka ühenduse ametite eelarved reeglinähtud ühenduse eelarve rubriigid. Sellest lähtuvalt saavad kolmandad riigid osaleda ametite töös, kui nad korvavad täielikult seonduvad kulud, kandes asjaomase summa üle ühenduse eelarvesse, või kui kulud korvatakse Euroopa naabrus- ja partnerlusvahendi raames rahastatavate koostööprogrammide või teiste rahastajate poolt.

Kuna Euroopa naabruspoliitika ja ELi laienemispoliitika valdkonnad on erinevad, ei ole pragu kavas laiendada partnerriikidele neid üldiseid toetus, mis on ette nähtud kandidaat- ja taotlejariikidele ametite töös ja programmides osalemiseks. Siiski on Euroopa naabruspoliitika tegevuskava eesmärk toetada ajakohastamist ja reforme partnerriikides, eriti haldussüsteemi ajakohastamist ja haldussuutlikkuse suurendamist.

Vaadeldes iga üksikjuhtumit eraldi, võib abi anda Euroopa naabrus- ja partnerlusvahendist rahastatavate riiklike programmide raames, strateegiadokumentide ja riiklike näidisprogrammide kaudu. Abi andmise perioodi võib eelnevalt kokku leppida ja selle eesmärk on lihtsustada Euroopa naabrus- ja partnerlusvahendi raames abi saava riigi osalemist teatavas programmis, teatava ameti töös või valmistada osalemist ette, toetades haldussuutlikkuse tõhustamist või õigusaktide vastavusse viimist ühenduse õiguse, poliitika ja

hea tavaga. Abi võib vaja minna ka selleks, et aidata abisaajatel kasutada täielikult ära selliste programmide võimalused.

Aruandlus

Komisjon esitab nõukogule ja parlamentile korrapäraselt aruanded Euroopa naabruspoliitika rakendamisel saavutatud tulemuste ja Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade edendamise ja rakendamise kohta. Aruanded sisaldavad ka teavet ametite töös ja programmides osalemise kohta. Esimese aruande esitab komisjon üheaegselt käesoleva teatisega.

Edasised sammud

Mitmed partnerriigid on juba avaldanud soovi osaleda teatavate ametite töös või teatavates programmides. Nad viitavad mitmes tegevuskavas sisalduvatele viidetele, mis kohustavad mõlemat poolt uurima osalemise võimalusi.

Võttes arvesse edu, mis on saavutatud mitmesuguste ühenduse programmide õiguslike aluste vastuvõtmisel, mis jõustuvad 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi ajaks, on täidetud järgmised eeltingimused:

- (1) Euroopa naabruspoliitika raames on võetud üldine kohustus anda partnerriikidele võimalus osaleda ühenduse ametite töös või ühenduse programmides;
- (2) partnerriigid on näidanud üles huvi osaleda teatavate ametite töös või teatavates programmides;
- (3) vastu on võetud otsused, millega kehtestatakse ühenduse programmid 2007.–2013. aasta finantsperspektiiviks ning nähakse partnerriikidele ette võimalus neis osaleda;
- (4) seoses läbirääkimiste alustamisega osalemise üksikasjalike tingimuste määratlemiseks tuleb märkida, et Euroopa naabruspoliitika tegevuskavad on sõlmitud juba kaheteistkümnne partnerriigiga kuueteistkümnest ning jõustunud on assotsieerimisleping Alžeeriaga.

Eelnevast lähtudes on ilmselt õige aeg alustada konsultatsioone, et

- (1) leppida iga partnerriigiga eraldi kokku tema osalemise ühenduse teatava ameti töös, lähtuvalt vastastikusest huvist ja täites vajalikud eeltingimused;
- (2) kiita heaks asjakohased partnerlus- ja koostöölepingute või assotsieerimislepingute protokollid, luues raamlepingud kolmeteistkümnne partnerriigi osalemiseks ühenduse programmides, ning
- (3) alustada konsultatsioone raamlepingutest lähtuvate üksikasjalike vastastikuse mõistmise memorandumite sõlmimiseks, millega määratatakse kindlaks igas programmis osalemise tehnilised üksikasjad.

Komisjoni korrapärased kontaktid partnerriikidega, eriti koostöö- ja assotsieerimiskomiteede ning teatavate allkomiteede raames, mis on loodud vastavalt eespool nimetatud lepingutele, võimaldavad alustada suunatud konsultatsioone, et määratleda üksikasjalikult sellise osalemise vastastikused huvid ning seejärel ka osalemise valdkond, ulatus, ja tingimused. Samuti on võimalik sõlmida asjaomastes valdkondades valdkondlikud lepingud.

Järeldused

Komisjon kutsub nõukogu üles toetama käesolevas teatises kirjeldatud lähenemist ning koostama järeldused Euroopa naabruspoliitika rakendamise kohta selles valdkonnas.

Lähtuvalt nendest järeldustest esitab komisjon soovitused loa andmise kohta läbirääkimiste alustamiseks partnerriikidega eespool nimetatud protokollide sõlmimiseks.

Annex A

List of EC and EU agencies (non-executive, regulatory)

Community agencies (1st pillar)	Seats	Founding acts
1 CEDEFOP* (<i>European Centre for the Development of Vocational Training</i>) * Centre européen pour le Développement de la Formation Professionnelle	Thessalonica/GR	Regulation (EEC) No 337/75 of the Council of 10 February 1975 establishing a European Centre for the Development of Vocational Training , <i>OJ L 39, 13.2.1975, p. 1</i>
2 EUROFOUND (<i>European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions</i>)	Dublin/IE	Regulation (EEC) No 1365/75 of the Council of 26 May 1975 on the creation of a European Foundation for the improvement of living and working conditions , <i>OJ L 139, 30.5.1975, p. 1</i>
3 EEA (<i>European Environment Agency</i>)	Copenhagen/DK	Council Regulation (EEC) No 1210/90 of 7 May 1990 on the establishment of the European Environment Agency and the European Environment Information and Observation Network, <i>OJ L 120, 11.5.1990, p. 1</i>
4 ETF (<i>European Training Foundation</i>)	Turin/IT	Council Regulation (EEC) No 1360/90 of 7 May 1990 establishing a European Training Foundation , <i>OJ L 13, 23.5.1990, p. 1</i>
5 EMCDDA (<i>European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction</i>)	Lisbon/PT	<p>Council Regulation (EEC) No 302/93 of 8 February 1993 on the establishment of a European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, <i>OJ L 36, 8.2.1993, p. 1</i></p> <p>Note: In July 2006, a political agreement was reached between the European Parliament and the Council on a recast of the EMCDDA regulation. This recast is expected to enter into force still in 2006 and will replace Council Regulation (EEC) No 302/93.</p>
6 EMEA (<i>European Agency for the Evaluation of Medicinal Products</i>)	London/GB	Council Regulation (EEC) No 2309/93 of 22 July 1993 laying down Community procedures for the authorisation and supervision of medicinal products for human and veterinary use and establishing a European Agency for the Evaluation of Medicinal Products , <i>OJ L 214, 24.8.1993, p. 1</i>
7 OHIM (<i>Office for Harmonisation in the Internal Market</i>)	Alicante/ES	Council Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 on the Community trade mark (See Art. 2), <i>OJ L 11, 14.1.1994, p. 1</i>
8 OSHA (<i>European Agency for Safety and Health at Work</i>)	Bilbao/ES	Council Regulation (EC) No 2062/94 of 18 July 1994 establishing a European Agency for Safety and Health at Work

			Health at Work , <i>OJ L</i> 216, 20.8.1994, p. 1
9	CPVO (<i>Community Plant Variety Office</i>)	Angers /FR	Council Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994 on Community plant variety rights (see Art. 4), <i>OJ L</i> 227, 1.9.1994, p. 1
10	CdT* (<i>Translation Centre for the bodies of the EU</i>) * Centre de traduction des organes de l'UE	Luxembourg /LU	Council Regulation (EC) No 2965/94 of 28 November 1994 setting up a Translation Centre for bodies of the European Union , <i>OJ L</i> 314, 7.12.1994, p. 1
11	EUMC (<i>European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia</i>)	Vienna /AT	Council Regulation (EC) No 1035/97 of 2 June 1997 establishing a European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia , <i>OJ L</i> 151, 10.6.1997, p. 1. Due to be replaced by a <i>European Agency for Fundamental Rights</i> (see infra, proposed EC agencies, No 3)
12	EAR (<i>European Agency for Reconstruction</i>)	Thessalonica /GR	Council Regulation (EC) No 2454/1999 of 15 November 1999 amending Regulation (EC) No 1628/96 relating to aid for Bosnia and Herzegovina, Croatia, the Federal Republic of Yugoslavia and the former Yugoslav Republic of Macedonia, in particular by the setting up of a European Agency for Reconstruction , <i>OJ L</i> 299, 20.11.1999, p. 1
13	EFSA (<i>European Food Safety Authority</i>)	Parma /IT	Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety, <i>OJ L</i> 31, 1.2.2002, p. 1
14	EMSA (<i>European Maritime Safety Agency</i>)	Lisbon /PT	Regulation (EC) No 1406/2002 of the European Parliament and of the Council of 27 June 2002 establishing a European Maritime Safety Agency , <i>OJ L</i> 208, 5.8.2002, p. 1
15	EASA (<i>European Aviation Safety Agency</i>)	Cologne /DE	Regulation (EC) No 1592/2002 of the European Parliament and of the Council of 15 July 2002 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Aviation Safety Agency , <i>OJ L</i> 240, 7.9.2002, p. 1
16	ENISA (<i>European Network and Information Security Agency</i>)	Heraklion /GR	Regulation (EC) No 460/2004 of the European Parliament and of the Council of 10 March 2004 establishing the European Network and Information Security Agency , <i>OJ L</i> 77, 13.3.2004, p. 1
17	ECDC (<i>European Centre for Disease Prevention and Control</i>)	Stockholm /SE	Regulation (EC) No 851/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 establishing a European Centre for disease prevention and control , <i>OJ L</i> 142, 30.4.2004, p. 1

18	ERA (<i>European Railway Agency</i>)	Lille-Valenciennes/FR	Regulation (EC) No 881/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 establishing a European railway agency (Agency Regulation), <i>OJ L 164, 30.4.2004, p. 1</i>
19	European Supervisory Authority (GALILEO)	Not decided	Council Regulation (EC) No 1321/2004 of 12 July 2004 on the establishment of structures for the management of the European satellite radio-navigation programmes (see Art. 1), <i>OJ L 246, 20.7.2004, p. 1</i>
20	FRONTEX* (<i>European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the EU</i>) * Frontières Extérieures	Warsaw/PL	Council Regulation (EC) No 2007/2004 of 26 October 2004 establishing a European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union , <i>OJ L 349, 25.1.2004, p. 1</i>
21	CFCA (<i>Community Fisheries Control Agency</i>)	Vigo/ES	Council Regulation (EC) No 768/2005 of 26 April 2005 establishing a Community Fisheries Control Agency and amending Regulation (EEC) No 2847/93 establishing a control system applicable to the common fisheries policy, <i>OJ L 128, 21.5.2005, p. 1</i>

Community agencies proposed/under inter-institutional negotiation (1st pillar)		Seats	Commission proposals
1	ECA (<i>European Chemicals Agency</i>)	Helsinki/FI	COM(2003) 644, 29.10.2003: Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), establishing a European Chemicals Agency and amending Directive 1999/45/EC and Regulation (EC) on Persistent Organic Pollutants, <i>not published in OJ</i>
2	European Gender Institute	Not decided	COM(2005) 81, 8.3.2004: Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Institute for Gender Equality , <i>not published in OJ</i>
3	EFRA (<i>European Union Agency for Fundamental Rights</i>)	Vienna/AT	COM(2005) 280, 30.6.2005: Proposal for a Council Regulation establishing a European Union Agency for Fundamental Rights , <i>not published in OJ</i>

	EU agencies (2nd and 3rd pillars)	Seats	Founding acts
1	ISS (<i>European Institute for Security Studies</i>)	Paris/FR	Council Joint Action of 20 July 2001 on the establishment of a European Union Institute for Security Studies , <i>OJ L 200, 25.7.2001, p. 1</i>
2	EUSC (<i>European Union Satellite Centre</i>)	Torrejón de Ardoz/ES	Council Joint Action of 20 July 2001 on the establishment of a European Union Satellite Centre , <i>OJ L 200, 25.7.2001, p. 5</i>
3	EDA (<i>European Defence Agency</i>)	Brussels/BE	Council Joint Action 2004/551/CFSP of 12 July 2004 on the establishment of the European Defence Agency , <i>OJ L 245, 17.7.2004, p. 17</i>
4	EUROPOL (<i>European Police Office</i>)	The Hague/NL	Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention on the establishment of a European Police Office (Europol Convention), <i>OJ C 316, 27.11.1995, p. 1</i> .
5	EUROJUST (<i>The European Union's Judicial Cooperation Unit</i>)	The Hague/NL	Council Decision 2002/187/JHA of 28 February 2002 setting up Eurojust with a view to reinforcing the fight against serious crime, <i>OJ L 63, 6.3.2002, p. 1</i>
6	CEPOL* (<i>European Police College</i>) * Collège européen de police	Bramshill//UK	Council Decision 2005/681/JHA of 20 September 2005 establishing the European Police College (CEPOL) and repealing Decision 2000/820/JHA, <i>OJ L 256, 1.10.2005, p. 63</i>

Annex B

List of Agencies – “openness” to ENP partners

Agency	Seat	Potentially open to ENP partners	Relevant legal provisions
CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training)	Thessalonica	No	Regulation (EEC) No 2337/75 of 10 February 1975
EUROFOUND (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions)	Dublin	Yes	<p>Regulation (EEC) No 1365/75 of 26 May 1975, Article 3(2): The Foundation shall cooperate as closely as possible with specialised institutes, foundations and bodies in the Member States or at international level.</p>
EEA (European Environment Agency)	Copenhagen	Yes	<p>Regulation (EEC) No 1210/90 of 7 May 1990</p> <p>Preamble: Whereas it is desirable to provide for the Agency to be open to other countries which share the concern of the Community and the Member States for the objectives of the Agency under agreements to be concluded between them and the Community;</p> <p>Article 2: For the purposes of achieving its objective, the tasks of the Agency shall be:</p> <ul style="list-style-type: none"> (v) to promote the incorporation of European environmental information into international environment monitoring programmes such as those established by the United Nations and its specialised agencies; (vi) to ensure the broad dissemination of reliable environmental information. <p>Article 19: The Agency is open to countries which are not members of the European Communities but which share the concerns of the Communities and the Member States for the objectives of the Agency under agreements concluded between them and the Community following the procedure in Article 228 of the Treaty.</p>

			Article 20: No later than two years after the entry into force of this Regulation, the Council shall decide on further tasks for the Agency in particular in the following areas: ... promoting environmentally friendly technologies and processes and their use and transfer within the Community and in third countries.
ETF (European Training Foundation)	Turin	No	<p>Regulation (EEC) No 1360/90 of 7 May 1990, Article 16 - Participation of third countries:</p> <p>1. The Foundation shall be open to the participation of countries which are not members of the European Community and which share the commitment of the Community and the Member States to the provision of aid in the training field to the eligible countries defined in Article 1.</p> <p><u>Note:</u> As ENP partner countries are beneficiaries of the ETF, this provision does not apply to them.</p>
EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)	Lisbon	Yes	<p>Regulation (EEC) No 302/93 of 8 February 1993, Article 13 - Non-Community countries:</p> <p>1. The Centre shall be open to the participation of those non-Community countries which share the Community's interests and those of its Member States in the Centre's objectives and work, on the basis of agreements entered into between them and the Community on the basis of Article 235 of the Treaty.</p> <p>2. The management board may take a decision on the involvement of experts proposed by non-Community countries in the ad hoc working parties provided for in Article 2(2), subject to an undertaking from the interested parties to observe the rules referred to in Article 6.</p> <p><u>Note:</u> In July 2006, a political agreement was reached between the European Parliament and the Council on a recast of the EMCDDA regulation. This recast is expected to enter</p>

			<p>into force still in 2006 and will replace Regulation (EEC) No 302/93.</p> <p>The relevant article will then read: Article 21 - Participation of third countries - The Centre shall be open to the participation of any third country that shares the interest of the Community and of its Member States in the Centre's objectives and work, on the basis of agreements entered into between such third countries and the Community on the basis of Article 300 of the Treaty.</p>
EMEA (European Agency for the Evaluation of Medicinal Products)	London	No	Regulation (EEC) No 2309/93 of 22 July 1993
OHIM (Office for Harmonisation in the Internal Market)	Alicante	No	Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 Regulation (EC) No 6/2002 of 12 December 2001
EU-OSHA (European Agency for Safety and Health at Work)	Bilbao	Yes	<p>Regulation (EC) No 2062/94 of 18 July 1994, Article 9 - Observers:</p> <p>The Administrative Board may, after consulting the Commission, invite representatives of non-member countries, of Community institutions and bodies and of international organisations as observers.</p>
CPVO (Community Plant Variety Office)	Angers	No	Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994
CDT (Translation Centre for the bodies of the EU)	Luxembourg	No	Regulation (EC) No 2965/94 of 28 November 1994

EUMC (European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia)	Vienna	Yes	<p>Regulation (EC) No 1035/97 of 2 June 1997</p> <p>Article 4 - European Racism and Xenophobia Information Network (Raxen): 3. The Centre may also enter into contractual relations, on an ad hoc basis and for specific tasks, with bodies that are not part of Raxen.</p> <p>Article 7 - Cooperation with national and international organisations: 1. To help it carry out its tasks, the Centre shall cooperate with organisations in the Member States or international, governmental or non-governmental organisations competent in the field of racist and xenophobic phenomena.</p> <p>3. Should agreements with other international organisations or with third countries prove necessary for the Centre to carry out its tasks efficiently, the Community shall, following the same procedure as mentioned above, enter into such agreements, on behalf of the Centre.</p>
EAR (European Agency for Reconstruction)	Thessalonica	No	Regulation (EC) No 2454/1999 of 15 November 1999

EFSA (European Food Safety Authority)	Parma	Yes	<p>Regulation (EC) No 178/2002 of 28 January 2002</p> <p>Article 49 - Participation of third countries: The Authority shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the European Community by virtue of which they have adopted and apply Community legislation in the field covered by this Regulation. Arrangements shall be made under the relevant provisions of those agreements, specifying in particular the nature, extent and manner in which these countries will participate in the Authority's work, including provisions related to participation in the networks operated by the Authority, inclusion in the list of competent organisations to which certain tasks may be entrusted by the Authority, financial contributions and staff.</p> <p>Article 50 - Rapid alert system: 6. Participation in the rapid alert system may be opened up to applicant countries, third countries or international organisations, on the basis of agreements between the Community and those countries or international organisations, in accordance with the procedures defined in those agreements. The latter shall be based on reciprocity and shall include confidentiality measures equivalent to those applicable in the Community.</p>
EMSA (European Maritime Safety Agency)	Lisbon	Yes	<p>Regulation (EC) No 1406/2002 of 27 June 2002, Article 17 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Agency shall be open to the participation of third countries, which have entered into agreements with the European Community, whereby they have adopted and are applying Community law in the field of maritime safety and prevention of pollution by ships. 2. Under the relevant provisions of these agreements, arrangements will be developed which shall, inter alia, specify the nature and the extent of the detailed rules for the participation of these countries in the work of the Agency, including provisions on financial contributions and staff.

EASA (European Aviation Safety Agency)	Cologne	Yes	<p>Regulation (EC) No 1592/2002 of 15 July 2002, Article 18(2) - International relations:</p> <p>The Agency may cooperate with the aeronautical authorities of third countries and the international organisations competent in matters covered by this Regulation in the framework of working arrangements concluded with those bodies, in accordance with relevant provisions of the Treaty.</p> <p>The Regulation differentiates between “participation” and “cooperation”:</p> <p>Participation in EASA: Article 55 is relevant only for Ukraine and potentially, Moldova, Georgia, Armenia, and Azerbaijan (JAA membership required)</p> <p>Cooperation with EASA: Articles 9 and 18 relevant for all ENP partners save for the Palestinian Authority which is not a Contracting Party to the Chicago Convention.</p>
ENISA (European Network and Information Security Agency)	Heraklion	Yes	<p>Regulation (EC) No 460/2004 of 10 March 2004, Article 24 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Agency shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the European Community by virtue of which they have adopted and applied Community legislation in the field covered by this Regulation. 2. Arrangements shall be made under the relevant provisions of those arrangements, specifying in particular the nature, extent and manner in which these countries will participate in the Agency's work, including provisions related to participation in initiatives undertaken by the Agency, financial contributions and staff.

ECDC (European Centre for Disease Prevention and Control)	Stockholm	Yes	<p>Regulation (EC) No 851/2004 of 21 April 2004, Article 30 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Centre shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the Community by virtue of which they have adopted and apply legislation of equivalent effect to Community legislation in the field covered by this Regulation. 2. Arrangements shall be made under the relevant provisions of those agreements, specifying in particular the nature, extent and manner in which those countries are to participate in the Centre's work, including provisions relating to participation in the networks operated by the Centre, inclusion in the list of competent organisations to which certain tasks may be entrusted by the Centre, financial contributions and staff.
ERA (European Railway Agency)	Lille-Valenciennes	Yes (European partners)	<p>Regulation (EC) No 881/2004 of 29 April 2004, Article 36 - Participation by third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Agency shall be open to participation by European countries which have concluded agreements with the Community, whereby the countries concerned have adopted and are applying Community legislation in the field covered by this Regulation. 2. In accordance with the relevant provisions of the above-mentioned agreements, arrangements shall be made which shall specify the detailed rules for participation by these countries in the work of the Agency, in particular the nature and extent of such participation. These arrangements shall include, inter alia, provisions on financial contributions and staff. They may provide for representation, without vote, on the Administrative Board.

FRONTEX (European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the EU)	Warsaw	Yes	<p>Regulation (EC) No 2007/2004 of 26 October 2004, Article 14 - Facilitation of operational cooperation with third countries and cooperation with competent authorities of third countries:</p> <p>In matters covered by its activities and to the extent required for the fulfilment of its tasks, the Agency shall facilitate the operational cooperation between Member States and third countries, in the framework of the European Union external relations policy. The Agency may cooperate with the authorities of third countries competent in matters covered by this Regulation in the framework of working arrangements concluded with these authorities, in accordance with the relevant provisions of the Treaty.</p>
GALILEO-European GNSS Supervisory Authority	to be determined	Yes	<p>Regulation (EC) No 1321/2004 of 12 July 2004, Article 21 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Authority shall be open to the participation of third countries, which have entered into agreements with the European Community to this effect. 2. Under the relevant provisions of these agreements, arrangements shall be developed specifying, in particular, the nature, extent and manner in which these countries will participate in the work of the Authority, including provisions relating to participation in the initiatives undertaken by the Authority, financial contributions and staff. 3. The participation of any third country in the Authority shall be submitted for approval to the Council.
CFCA (Community Fisheries Control Agency)	Vigo	Yes (cooperation as described in Article 4)	<p>Council Regulation (EC) No 768/2005 of 26 April 2005</p> <p>Article 4 with provisions on tasks relating to the international obligations of the Community relating to control and inspections allows the Agency, at the request of the Commission, to assist the Community and Member States in their relations with third countries and regional international fisheries organisations of which the Community is a member. The Agency may, at the request of the Commission, cooperate with the competent authorities of third countries in matters relating to control and inspection in the framework of agreements concluded between the Community and such countries.</p>

			The Agency may, with its field of competence, carry out on behalf of Member States tasks under international fisheries agreements to which the Community is party.
--	--	--	--

EU 2st and 3rd pillar agencies			
ISS (European Institute for Security Studies)	Paris	Yes	<p>Council Joint Action of 20 July 2001, Article 17 - Visiting researchers:</p> <p>Visiting researchers may for limited time periods be seconded to the Institute by Member States and Third States, after agreement by the Director, to participate in the activities of the Institute in accordance with Article 2.</p>
EUSC (European Union Satellite Centre)	Torrejón de Ardoz	Yes (limited eligibility)	<p>Council Joint Action of 20 July 2001, Article 21 - Association of third States:</p> <p>Non-EU European NATO members and other States which are candidates for accession to the EU shall be entitled to be involved in the Centre's activities in accordance with the Provisions set out in the Annex.</p>
EDA (European Defence Agency)	Brussels	Yes	<p>Council Joint Action 2004/551/CSFP of 12 July 2004, Article 23 - Participation of third parties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Third parties may contribute to a particular ad hoc project or programme, established in accordance with Articles 20 or 21, and to the budget associated with it. The Steering Board shall, acting by qualified majority, approve as necessary ad hoc arrangements between the Agency and third parties for each particular project or programme. 2. For projects established under Article 20, the contributing Member States meeting with the Steering Board shall approve any necessary modalities with the relevant third parties relating to their contribution. 3. For projects established under Article 21, the contributing Member States shall

			<p>decide any necessary modalities with the relevant third parties relating to their contribution.</p> <p>4. Where the Community contributes to an ad hoc project or programme, the Commission shall participate in the decisions referred to in paragraphs 2 and 3.</p>
EUROPOL (European Police Office)	The Hague	Yes	<p>Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention on the establishment of a European Police Office (Europol Convention); Council Act of 3 November 1998 laying down rules governing Europol's external relations with third States and third bodies</p>
EUROJUST (The European Union's Judicial Cooperation Unit)	The Hague	Yes	<p>Council Decision of 28 February 2002 Setting up Eurojust</p>
CEPOL (European Police College)	Bramshill	Yes	<p>Council Decision of 22 December 2000 establishing a European Police College, and Council Decision 2005/681/JHA of 20 September 2005- Article 8 paragraph 2 & 3: CEPOL may co-operate with national training institutes of non-MS of the EU, [...] The Governing Board may authorise the Director of CEPOL to negotiate co-operation agreements with [...] the above-mentioned bodies. Such co-operation agreements may be concluded only with the authorisation of the Governing Board. And [...] those with bodies of non-MS can only be concluded after the approval of the Council has been obtained.</p>

Community agencies proposed or under inter-institutional negotiation			
ECA (European Chemicals Agency)	Helsinki		Commission proposal COM(2003) 644
European Gender Institute	to be determined		
EFRA (European Union Agency for Fundamental Rights)	Vienna		Commission proposal COM(2005) 280

Annex C

List on the potential for ENP partners to participate in Community programmes

Policy area	Title	Provisions for opening up to ENP countries	Possibilities for participation of/cooperation with ENP partners
<i>Financial control</i>	HERCULE II	Yes	<p><i>Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council for the amendment and extension of Decision 804/2004/EC on the Hercule programme</i></p> <p>The Hercule programme finances actions aimed at improving the protection of the Community's financial interests. It finances training, seminars, dissemination of best practices, associations involved in protection of the EC's financial interests, etc.</p> <p>The programme provides that, in order to promote activities combating fraud and any other illegal activities detrimental to the Community's interests outside the territory of the European Union, including the fight against cigarette smuggling and counterfeiting, expenditure relating to the participation of certain other third countries and the countries covered by the European Neighbourhood Policy is also considered eligible.</p>
	Pericles	Yes	<p><i>Proposal for a Council Decision amending and extending Decision 2001/923/EC establishing an exchange, assistance and training programme for the protection of</i></p>

			<p><i>the Euro against counterfeiting (the “Pericles” programme)</i></p> <p>Pericles, the Community programme for exchange, assistance and training in the protection of the Euro against counterfeiting, is designed to support and supplement the measures undertaken by the Member States and in existing programmes to protect the Euro against counterfeiting. Such measures include information exchange (seminars, workshops, meetings and conferences), placements and exchanges of staff, as well as technical, scientific and operational back-up. The proposal for extension covers the period 2007-2013.</p> <p>Projects under the programme may emanate from the Member States' competent authorities or from the Commission. In addition, the programme foresees that it shall, if necessary, be open to non-member countries in so far as appropriations are available in the Community budget, under conditions and in accordance with arrangements to be agreed with those countries.</p>
--	--	--	--

<i>Trade-related, market and regulatory reform, innovation</i>	Customs 2013, Fiscalis 2013	Yes	<p><i>Commission proposals on the Community programmes Customs 2013 and Fiscalis 2013 - COM(2006) 201 and 202</i></p> <p>The objectives of these two programmes include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Customs 2013: to improve cooperation between the customs authorities of the Community and third countries, in particular the partner countries of the European Neighbourhood Policy • Fiscalis 2013: to improve cooperation with the tax authorities of third countries, in particular the partner countries of the European Neighbourhood Policy. <p>Respective Articles 3(3): The programme may also be open to the participation of certain partner countries of the European Neighbourhood Policy if these countries have reached a sufficient level of approximation of the relevant legislation and administrative methods to those of the Community and in accordance with provisions to be determined with those countries following the establishment of framework agreements concerning their participation in Community programmes.</p>
--	------------------------------------	-----	--

	Competitiveness and Innovation Framework Programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) to foster the competitiveness of enterprises and in particular SMEs; (b) to promote innovation including eco-innovation. <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) the Entrepreneurship and Innovation programme; (b) ... <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <ul style="list-style-type: none"> (d) other third countries, when agreements so allow.
<i>Employment</i>	Community Programme for Employment and Social Solidarity - PROGRESS	No	<p><i>Decision No .../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 2006 establishing a Community Programme for Employment and Social Solidarity - Progress</i></p> <p>Article 16: only open to EFTA/EEA countries, candidate countries and western Balkan countries included in the stabilisation and association process</p>

<i>Consumer protection</i>	Programme of Community Action in the field of Consumer Policy	Yes	<p><i>Proposal establishing a Programme of Community Action in the field of Consumer Policy 2007-2013 - COM(2006) 235</i></p> <p>The objective of the programme is to complement and support policies of the Member States in this field.</p> <p>Article 10: The programme shall be open to the participation of third countries, in particular countries covered by the European Neighbourhood Policy, in accordance with conditions laid down in the respective bilateral or multilateral agreements establishing the general principles for their participation in Community programmes.</p>
<i>Agriculture and fisheries</i>	European Agricultural Fund for Rural Development	No	<p><i>Proposal on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development - COM(2005) 490</i></p>
	Common Agricultural Policy	No	<p><i>Proposal on the financing of the Common Agricultural Policy - COM(2005)489</i></p>
	European Fisheries Fund	No	<p><i>Proposal on the European Fisheries Fund - COM(2005)497</i></p>

	Common Fisheries Policy, Law of the Sea	No	<i>Proposal establishing Community financial measures for the implementation of the Common Fisheries Policy and in the area of the Law of the Sea</i>
<i>Justice, freedom and security</i>	Fundamental Rights and Justice	Yes (only as associate in individual projects)	<p><i>Communication and legislative proposals establishing for the period 2007-2013 a Framework Programme on Fundamental Rights and Justice - COM(2005) 122</i></p> <p>The programme comprises five specific programmes covering the following fields:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fight against violence (Daphne) • Drugs prevention and information • Fundamental rights and citizenship • Criminal justice • Civil justice <p>Projects may associate candidate countries not participating in this programme where this would contribute to their preparation for accession, or other third countries not participating in this programme where this serves the objectives of the projects.</p>
	Solidarity and the Management of Migration Flows	No	<i>Communication and legislative proposals establishing a Framework Programme for Solidarity and the Management of Migration Flows for the period 2007-2013 - COM(2005) 123</i>

	Security and Safeguarding Liberties	Yes (only as partner in individual projects)	<p><i>Communication and legislative proposals establishing a Framework Programme on Security and Safeguarding Liberties for the period 2007-2013 - COM(2005) 124</i></p> <p>The programme addresses two challenges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevention, preparedness and consequence management of terrorism • Prevention of and fight against crime <p>As regards trans-national projects, third countries and international organisations may participate as partners but are not permitted to submit projects.</p>
<i>Transport</i>	Marco Polo	Yes	<p><i>Proposal establishing a second “Marco Polo” programme for granting Community financial assistance to improve the environmental performance of freight transport systems (“Marco Polo II”) - COM(2004) 478</i></p> <p>The Marco Polo programme supports actions in the freight transport, logistics and other relevant markets. These actions should contribute to maintaining the distribution of freight between the various modes of transport at 1998 levels by helping to shift the expected aggregate increase in international road freight traffic to short sea shipping, rail and inland waterways or to a combination of modes of transport in which road journeys are as short as possible.</p> <p>Among the funding criteria the proposals mention “European dimension – undertakings”: An action must be submitted by at least two independent undertakings established on the territories of two different Member States, or on the territories of one Member State and a close third</p>

			country.
	TEN financing (transport)	No	<p><i>Proposal determining the general rules for the granting of Community financial aid in the field of Trans-European Transport and Energy Networks and amending Council Regulation (EC) No 2236/95 - COM(2005) 475</i></p> <p>The focus of this proposal is on funding internal EC infrastructure. It will therefore not be open to third countries. However, the High Level Group dealing with TEN issues is preparing a report on extending major Trans-European Transport Axes to the ENP partner countries and neighbouring regions.</p>
	GALILEO programme	Yes	<p><i>Proposal on the implementation of the deployment and commercial operating phases of the European Programme on Satellite Radio Navigation - COM(2005) 477</i></p> <p>The Galileo Joint Undertaking is open to the participation of ENP partners and other third countries (for instance, Matimop of Israel is a member of the Galileo Joint Undertaking).</p>
	SESAR programme and Joint Undertaking	Yes	<p><i>Proposal for a Council Regulation establishing the SESAR Joint Undertaking - COM(2005) 602</i></p> <p>SESAR aims at developing a new generation air traffic management system.</p> <p>The Joint Undertaking will have two founding members: the European Community, represented by the Commission, and Eurocontrol. Participation will also be open to any other</p>

			<p>private or public entity, including third countries. A third country can become a member if that country has, at least, signed a horizontal agreement in the field of air transport. To date, Azerbaijan, Georgia, Lebanon, Moldova, Morocco, and Ukraine have either already signed or are in the process of signing such agreements.</p>
<i>Energy</i>	TEN financing (energy)	No	<p><i>Proposal determining the general rules for the granting of Community financial aid in the field of Trans-European Transport and Energy Networks and amending Council Regulation (EC) No 2236/95 - COM(2005) 475</i></p> <p>Due to its focus on internal EC energy networks, no third party participation is envisaged. However, the Commission proposal includes the notion that studies may be supported on the basis of a project as a whole, including its elements outside the territory of the EC.</p>
	Intelligent Energy-Europe programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <p>(d) to promote energy efficiency and new and renewable energy sources in all sectors including transport.</p> <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p>

			<p>(c) the Intelligent Energy-Europe programme</p> <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <p>(d) other third countries, when agreements so allow.</p>
<i>Information society</i>	ICT Policy Support programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <p>(c) to accelerate the development of a competitive, innovative and inclusive information society.</p> <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p> <p>(b) the ICT Policy Support programme.</p> <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <p>(d) other third countries, when agreements so allow.</p>
	Interoperable Delivery of European eGovernment	Yes (co-operation)	<i>Decision 2004/387/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on interoperable delivery of</i>

	services to Administrations, Businesses and Citizens (IDABC programme)		<p><i>pan-European eGovernment services to public administrations, businesses and citizens (IDABC)</i></p> <p>The objective of the IDABC programme is to identify, support and promote the development and establishment of pan-European eGovernment services and the underlying interoperable telematic networks supporting the Member States and the Community in the implementation, within their respective areas of competence, of Community policies and activities, achieving substantial benefits for public administrations, businesses and citizens.</p> <p>Article 14(2)</p> <p>Cooperation with other third countries, in implementing projects of common interest and horizontal measures, shall be encouraged, notably with public administrations in Mediterranean countries, the Balkans and eastern European countries. Particular attention shall also be given to international cooperation in support of development and economic cooperation. Related costs shall not be covered by the IDABC programme.</p> <p>A bilateral agreement, such as a memorandum of understanding, would be necessary to ensure participation of ENP partner countries in the IDABC programme. Following this agreement, the ENP partners can participate in projects of common interest and make use of horizontal measures.</p>
	LIFE +	No	<p><i>Proposal concerning the Financial Instrument for the Environment (LIFE+) - COM(2004) 621</i></p> <p>The objective is to provide a more streamlined and</p>

			<p>simplified instrument for environment protection. LIFE+ aims to contribute to the development, implementation, monitoring, evaluation and communication of Community environment policy and legislation as a contribution to promoting sustainable development in the EU.</p> <p>Third country participation is possible for EFTA, candidate as well as South-East European pre-candidate countries, only.</p>
<i>Crisis response</i>	Rapid Response	Yes	<p><i>Proposal establishing a Rapid Response and Preparedness Instrument for major emergencies - COM(2005) 113</i></p> <p>The proposal aims to provide a new legal basis for granting Community assistance to civil protection actions in the contexts of preparedness and rapid response. It will supplement the efforts of Member States to protect people, the environment and property by contributing to the effectiveness of systems for responding to major emergencies and the public health effects arising from such emergencies.</p> <p>In principle, as regards funding, the proposed instrument applies to activities within the EU (leaving external crisis response activities of the Community Civil Protection Mechanism to be covered by the Stability Instrument).</p> <p>Article 8: States which are not Member States of the European Union may participate in this Instrument where agreements and procedures so allow.</p>
	European Union Solidarity	No	<i>Proposal establishing the European Union Solidarity Fund</i>

	Fund		<p>- COM(2005) 108</p> <p>The proposal is based on the current EU Solidarity Fund Regulation for providing post-disaster assistance in the aftermath of major crises. The proposal enlarges its scope to cover not only such events resulting from natural disasters but also to include industrial/technological disasters, public health threats and acts of terrorism.</p> <p>Article 1: The scope of participants is limited to Member States and countries negotiating their accession to the EU.</p>
<i>People-to-people issues</i>	Public Health	Yes	<p><i>Proposal establishing a Programme of Community Action in the field of Health 2007-2013 - COM(2006) 234</i></p> <p>The programme shall complement, support and add value to the policies of the Member States and shall contribute to protecting and promoting human health and safety and improving public health.</p> <p>The Commission proposes that the programme be open to third countries, in particular countries in the European neighbourhood in accordance with conditions laid down in the respective bilateral or multilateral agreements establishing the general principles for their participation in Community programmes.</p>
	Lifelong Learning	No	<p><i>Decision No .../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 establishing an action programme in the field of lifelong learning</i></p> <p>This programme aims to foster interchange, cooperation</p>

			<p>and mobility between education and training systems within the Community so that they become a world quality reference.</p> <p><i>Article 7(2): Key activity 1 of the Jean Monnet Programme referred to in Article 3(3)(a) shall also be open to higher education institutions in any other third country.</i></p> <p><i>Article 8: Under the Lifelong Learning Programme, and in accordance with Article 9, the Commission may cooperate with third countries and with the competent international organisations, in particular the Council of Europe, the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) and the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO).</i></p> <p>Article 14(2): Up to 1% of the allocations under the Lifelong Learning Programme may be used to support the participation in partnership, project and network actions under the Lifelong Learning Programme of partners from third countries which do not participate in the Lifelong Learning Programme under the provisions of Article 7.</p>
	Culture	No (only cooperation)	<p><i>Proposal establishing the Culture 2007 programme (2007-2013) - COM(2004) 469</i></p> <p>The programme aims to enhance the cultural area common to Europeans through the development of cultural cooperation between creative artists, cultural players and cultural institutions of the countries taking part in the programme, through inter alia trans-national mobility, circulation of works and cultural and artistic products and inter-cultural</p>

			<p>dialogue.</p> <p>Article 5(2): The programme shall also be open to cooperation with other third countries which have concluded Association and Cooperation Agreements with the European Community which include cultural clauses, on the basis of supplementary appropriations and specific procedures to be laid down.</p> <p>Special actions: Support may also be given in this context to cooperation with third countries and international organisations, as set out in Articles 5(2) and 6 of the Decision.</p>
	European Audiovisual Sector (MEDIA 2007)	Yes (subject to conditions)	<p><i>Proposal concerning the implementation of a programme of support for the European audiovisual sector (MEDIA 2007) - COM(2004) 470</i></p> <p>The global objectives of the programme are to preserve and enhance European cultural diversity and its cinematographic and audiovisual heritage and promote inter-cultural dialogue, increase the circulation of European audiovisual works inside and outside the European Union and strengthen the competitiveness of the European audiovisual sector.</p> <p>Article 8(2): The programme is also open to the participation of States which are parties to the Council of Europe Convention on Trans-frontier Television ..., assuming that supplementary appropriations are received in compliance with the conditions to be agreed upon between the parties concerned.</p>

			<p>Article 8(3): Opening up of the programme to European third countries covered by paragraphs 1 and 2 may be subject to prior examination of the compatibility of their national legislation with Community legislation, including Article 6(1)(5) of Directive 89/552/EEC, as amended by Directive 97/36/EC. This provision does not apply to actions under Article 3.</p> <p>Article 8(4): The programme is also open to cooperation with other third countries which have concluded Association and Cooperation Agreements with the European Union incorporating clauses on the audiovisual sector and on the basis of supplementary appropriations and specific arrangements to be agreed upon (<i>comment: at present none of the Partnership and Cooperation Agreements between the EU and the European ENP countries</i>).</p> <p>Further comment: for southern Mediterranean ENP partners, participation in the (external) Euro-Med Audiovisual programme is better tailored to their needs.</p>
	Youth in Action	No (only cooperation)	<p><i>Decision No.../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 establishing the “Youth in Action programme” for the period 2007-2013</i></p> <p>The general objectives of the programme are to promote young people's active citizenship, to develop solidarity and promote tolerance among young people, to foster mutual understanding between young people in different countries, to contribute to developing the quality of support systems for youth activities and the capabilities of civil society organisations as well as to promote European cooperation in</p>

			<p>the youth field.</p> <p>Article 5(2): The actions in points 2⁹ and 3¹⁰ of the Annex shall be open to cooperation with third countries that have signed agreements with the Community relevant to the youth field, hereinafter referred to as "partner countries".</p> <p>This cooperation shall be based, where relevant, on additional appropriations from partner countries to be made available in accordance with procedures to be agreed with these countries.¹¹</p>
	Europe for Citizens	No	<p><i>Proposal creating the Citizens for Europe Programme for the period 2007-2013 - COM(2005) 116</i></p> <p>Article 5: open only to EFTA/EEA countries; candidate countries benefiting from a pre-accession strategy, in accordance with the general principles and the general terms and conditions laid down in the framework agreements concluded with these countries for their participation in Community Programmes, and the countries of the Western Balkans, in accordance with the arrangements to be established with these countries under the framework agreements on the general principles for their participation in Community programmes.</p>

⁹

Action 2 is European Voluntary Service.

¹⁰

Point 3, entitled "Youth of the world", covers cooperation with the neighbouring countries of the enlarged Europe (ENP countries) and other third countries.

¹¹

Comment: A special scheme has been introduced for the Mediterranean countries – the Euro-Med Youth programme: projects submitted by EU organisations are funded by the programme budget (including ENP costs), whereas projects submitted by organisations from ENP countries are funded from external support instruments.

<i>Research and development</i>	Research	-	<i>Communication from the Commission on Science and technology, the key to Europe's future – Guidelines for future European Union policy to support research - COM(2004)353</i> Only Communication setting out guidelines; no legislative proposal.
	Knowledge for Growth	-	<i>Communication on building the European Research Area (ERA) of knowledge for growth - COM(2005) 118</i> Only Communication; no legislative proposal.
	Seventh Framework Programme for Research	Yes	<i>Proposals concerning the Seventh Framework Programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities (2007-2013) and of the European Atomic Energy Community (Euratom) for nuclear research and training activities (2007–2011) - COM(2005) 119</i> The Framework Programme provides for third country participation.
<i>Regional policy</i>	European Regional Development Fund	Yes	<i>Regulation (EC) No 1080/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on the European Regional Development Fund and repealing Regulation (EC) No 1783/1999</i> Article 21(3): In the context of cross-border, trans-national and interregional cooperation, the ERDF may finance expenditure incurred in implementing operations or parts of operations on the territory of countries outside the European

			Community up to a limit of 10% of the amount of its contribution to the operational programme concerned, where they are for the benefit of the regions of the Community.
--	--	--	--